

سالشمار زندگی و آثار

مهناز عبداللہی

۵۰۱. سایه

۱۳۰۶ شمسی = ۱۹۲۸ میلادی

تولد در ۶ اسفند ماه، برابر با ۲۵ فوریه ۱۹۲۸، در رشت. اولین فرزند فاطمه رفعت و میرزا آقا خان ابتهاج. یکی از چهار فرزند و تنها پسر خانواده.

۱۳۱۳ ش. = ۱۹۳۴ م.

شروع تحصیل و ادامه‌ی تحصیلات ابتدایی و بخشی از تحصیلات دبیرستانی در مدارس عصری، قآنی، لقمان، و شاهپور در شهر رشت و بعد برای کلاس پنجم متوسطه در دبیرستان تمدن تهران.

۱۳۱۸ ش. = ۱۹۳۹ م.

آشنائی با موسیقی و سرودن شعر.

۱۳۲۵ ش. = ۱۹۴۶ م.

سفر به تهران. آشنائی با مهدی حمیدی شیرازی. انتشار اولین مجموعه شعر با عنوان «نخستین نغمه‌ها» در مهر ماه این سال از طرف بنگاه انتشاراتی طاعتی رشت. این کتاب مقدمه‌ای از مهدی

حمیدی شیرازی و عبدالعلی طاعتی را همراه دارد. آشنایی و دوستی با فریدون توللی.

۱۳۲۷ ش. = ۱۹۴۸ م.

آشنایی و دوستی با محمدحسین شهریار، ابوالحسن صبا، حسین تهرانی، احمد عبادی، ...

۱۳۲۸ ش. = ۱۹۴۹ م.

آشنایی و دوستی با نادر نادرپور.

۱۳۳۰ ش. = ۱۹۵۱ م.

انتشار چاپ اول مجموعه شعر «سراب» در خرداد ماه توسط انتشارات صفی علیشاه، تهران. این مجموعه اشعار سال‌های ۳۰ - ۱۳۲۵ را در بر می‌گیرد و حاوی مقدمه‌ای از شاعر است. آشنایی و دوستی با مرتضی کیوان. آشنایی و دوستی با نیما یوشیج، سیاوش کسرایی، احمد شاملو، منوچهر شیبانی، اسماعیل شاهرودی، فریدون مشیری، فروغ فرخزاد، سهراب سپهری، مهدی اخوان ثالث.

۱۳۳۳ ش. = ۱۹۵۴ م.

انتشار چاپ اول مجموعه شعر «سیاه مشق ۱» در فروردین ماه توسط انتشارات امیرکبیر، تهران. (مجموعه‌های «سیاه مشق» که طی سال‌های آتی منتشر می‌شوند غزلیات شاعر را در بر می‌گیرند. دفتر اول که در این سال منتشر می‌شود حاوی یک یادداشت از مرتضی کیوان و مقدمه‌ای از استاد شهریار است و شاعر کتاب را به پدرش پیشکش کرده است). انتشار چاپ اول مجموعه شعر «شبگیر» در امرداد ماه توسط انتشارات زوار، تهران. همکاری با مجلات و روزنامه‌های مختلف همچون سخن، کاویان، صدف، مصلحت... شروع کار رسمی در شرکت ساختمان‌های کشوری و سیمان تهران که ۲۲ سال ادامه می‌یابد.

۱۳۳۴ ش. = ۱۹۵۵ م.

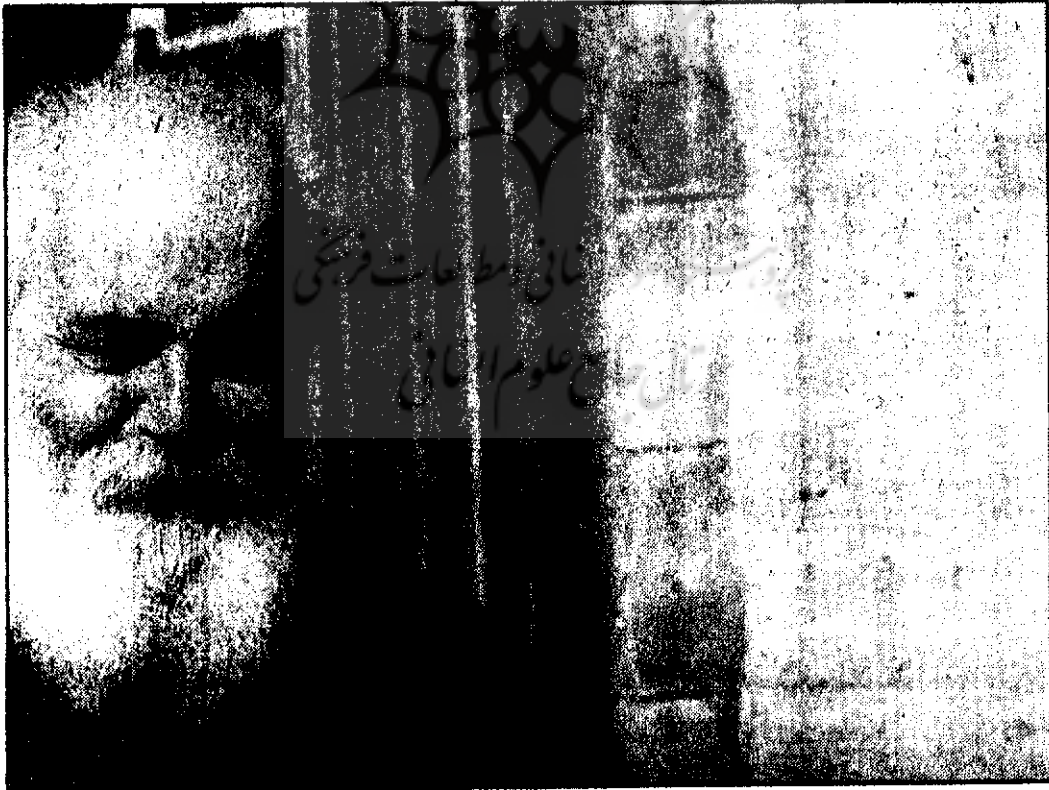
انتشار چاپ اول مجموعه منتخب اشعار «زمین» در دی ماه توسط انتشارات نیل، تهران.

۱۳۳۷ ش. = ۱۹۵۸ م.

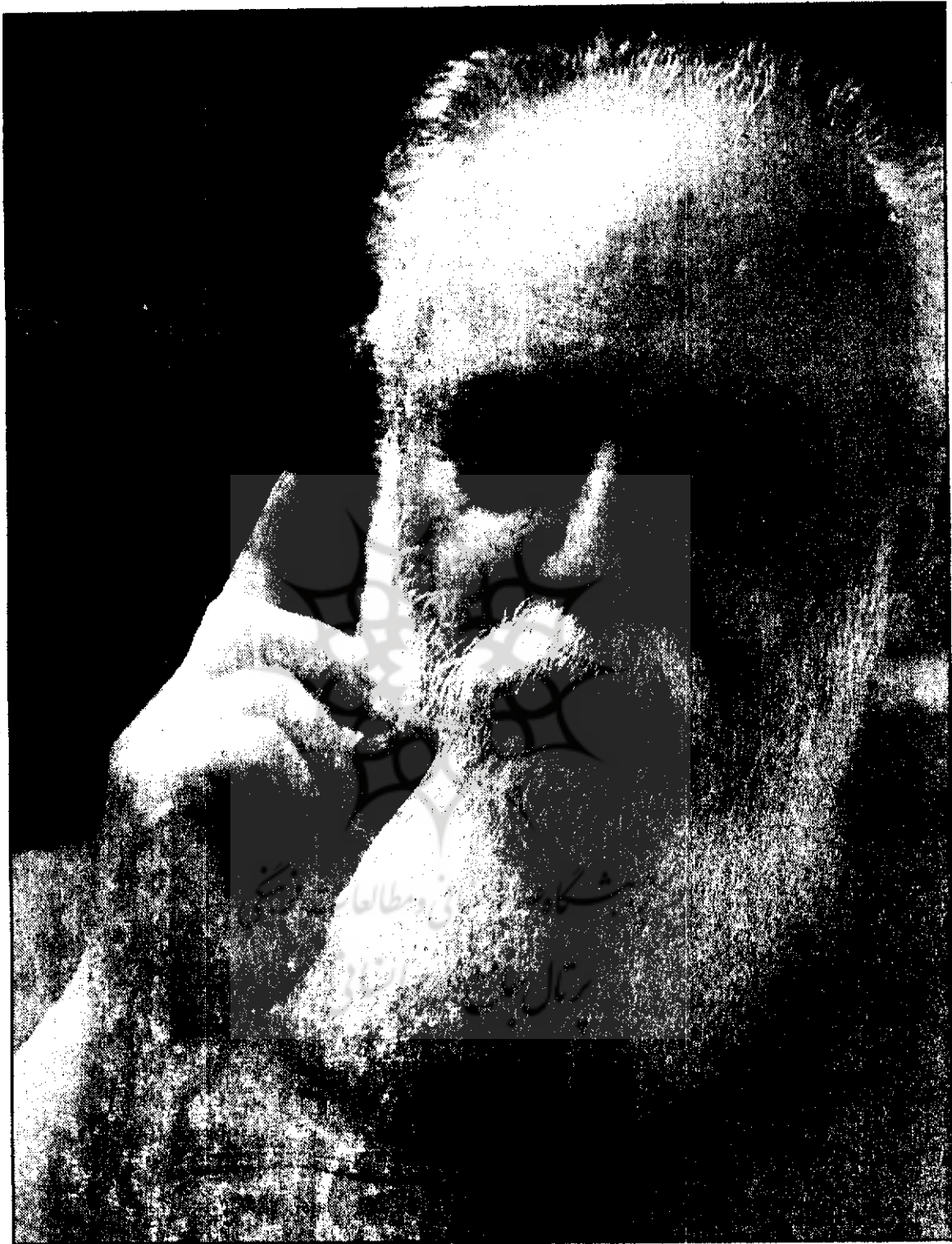
ازدواج با خانم آما مایکیال. حاصل این ازدواج چهار فرزند است. یلدا (۱۳۳۸)، کیوان (۱۳۳۹)، آسیا (۱۳۴۰)، و کاوه (۱۳۴۱). سفر به تبریز برای دیدار شهریار.

۱۵

● عکسها از حمید جانی پور

۱۳۳۸ ش. = ۱۹۵۹ م.

سفر به تبریز با نادرپور برای دیدار شهریار.

۱۳۴۰ ش. = ۱۹۶۱ م.

انتشار کتاب «غزلیات معاصر ایران» به روسی توسط جهانگیر دری و ورا کلاشتورنیا که ۲۴ قطعه از اشعار «سایه» در آن آمده است.

۱۳۴۱ ش. = ۱۹۶۲ م.

مقدمه‌ی «سایه» بر مجموعه‌ی شعر «خون سیاوش» سیاوش کسرایی.

۱۳۴۲ ش. = ۱۹۶۵ م.

انتشار مجموعه شعر «چند برگ از یلدا» در آبان ماه. سفر به ایروان، مسکو، لنینگراد، تاشکند، سرقتند، بخارا، و کی‌یف.

۱۳۴۶ ش. = ۱۹۶۷ م.

شرکت در شعرخوانی بر آرامگاه حافظ.

۱۳۴۸ ش. = ۱۹۶۹ م.

انتشار «یادنامه‌ی تومانیان» شاعر ارمنی، در مهر ماه، تهران. (ترجمه‌ی این کتاب کار مشترک «سایه»، نادر نادرپور، گالوست خانسی، و ر. بن است).

۱۳۵۱ ش. = ۱۹۷۲ م.

شروع کار در رادیو در خرداد ماه به عنوان سرپرست موسیقی ایرانی. از جمله کارهای «سایه» تهیه‌ی برنامه‌های «گل‌های تازه» و «گلچین هفته» است.

۱۳۵۲ ش. = ۱۹۷۳ م.

چاپ مجموعه شعر «سیاه مشق ۲» که تا سال ۱۳۵۶ اجازه‌ی انتشار نیافت. شرکت در کنفرانس نویسندگان آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین در شهر آلماتا (قزاقستان). شرکت در سمینار شعر آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین در شهر ایروان (ارمنستان) همراه دکتر غلامعلی رعدی آذرخشی و صادق چوبک.

۱۳۵۳ ش. = ۱۹۷۴ م.

تشکیل گروه موسیقی شیدا با همکاری محمدرضا لطفی.

۱۳۵۴ ش. = ۱۹۷۵ م.

تشکیل گروه عارف با همکاری حسین علیزاده و پرویز مشکاتیان. خروج از کار در شرکت
سیمان تهران.

۱۳۵۶ ش. = ۱۹۷۷ م.

انتشار چاپ اول مجموعه شعر «سیاه مشق ۲» توسط انتشارات کتاب زمان، تهران.

۱۳۵۷ ش. = ۱۹۷۸ م.

استعفا از رادیو در ۱۸ شهریور ماه همراه گروه شیدا و گروه عارف. انتشار چاپ سوم مجموعه
شعر «سیاه مشق ۲» توسط انتشارات کتاب زمان، تهران.

۱۳۵۸ ش. = ۱۹۷۹ م.

تاسیس «کانون چاووش» با همکاری محمدرضا لطفی، حسین علیزاده، پرویز مشکاتیان، و
گروه شیدا و گروه عارف. چاپ مصاحبه‌ی «سایه» با نشریه‌ی آفتاب با عنوان «شب هفتاد ساله‌ی
سایه».

۱۳۶۰ ش. = ۱۹۸۱ م.

انتشار چاپ اول مجموعه‌ی شعر «یادگار خون سرو» در بهمن ماه توسط انتشارات توس،
تهران. «سایه» این مجموعه را به رفیق شهید خود مرتضی کیوان هدیه کرده است. انتشار چاپ دوم
مجموعه‌ی شعر «شبگیر» در بهمن ماه توسط انتشارات توس، تهران. انتشار چاپ اول مجموعه‌ی
شعر «تا صبح شب یلدا» همراه با دو نوار کاست صدای شاعر، تهران.

۱۳۶۲ ش. = ۱۹۸۳ م.

زندان، در اردیبهشت ماه.

۱۳۶۳ ش. = ۱۹۸۴ م.

رهایی، در اردیبهشت ماه. آغاز کار تحقیقی دیوان حافظ. عنوان کتاب «حافظ به سعی سایه»

است و شاعر آن را به همسرش آما هدیه کرده است.

۱۳۶۴ ش. = ۱۹۸۵ م.

چاپ مجموعه شعر «سیاه مشق ۳» در فروردین ماه توسط انتشارات توس، تهران. (این مجموعه در سال ۱۳۶۹ انتشار یافت.) انتشار چاپ سوم مجموعه «شبگیر» و چاپ دوم مجموعه «یادگار خون سرو» در فروردین ماه توسط انتشارات توس، تهران.

۱۳۶۶ ش. = ۱۹۸۷ م.

سفر به تبریز و آخرین دیدار با شهریار در خرداد ماه همراه محمدرضا شفیعی کدکنی... سفر به آلمان و اقامت در شهر کلن.

۱۳۶۷ ش. = ۱۹۸۸ م.

برگزاری شب‌های شعر در آلمان، اتریش، و دانمارک.

۱۳۶۸ ش. = ۱۹۸۹ م.

برگزاری شب‌های شعر در آلمان، دانمارک.

۱۳۶۹ ش. = ۱۹۹۰ م.

انتشار چاپ اول مجموعه شعر «آینه در آینه» برگزیده اشعار به انتخاب دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی در پائیز و چاپهای دوم و سوم در زمستان، توسط نشر چشمه، تهران. انتشار چاپ اول مجموعه شعر «سیاه مشق ۳» توسط انتشارات توس، تهران.

۱۳۷۰ ش. = ۱۹۹۱ م.

انتشار چاپ چهارم مجموعه شعر «آینه در آینه» در بهار، توسط نشر چشمه، تهران.

۱۳۷۱ ش. = ۱۹۹۲ م.

برگزاری شب شعر در هلند. انتشار چاپ اول مجموعه شعر «سیاه مشق ۴» توسط انتشارات چشم و چراغ، تهران.

شهر

شهر

محمد حسین شهباز

محمد حسین شهباز
بهراد شیشه کران
محمد تقی صالح پور
جهانگیر صداقت فر
محمد صدیق
عباس صفاری
ابراهیم مها
علیقلی ضیایی
زاکوب عبیر
مرتضی عبدالهی
ممتاز عبدالهی
محمدرضا عدل

اشکان عزیزی کیا
آقا بزرگ علوی
میترا غفاری
فروع فرح زاد
گریگوری کوتلیز
مرتضی کاخی
محمد کریم زاده
احمد کریمی حکاک
سپاس کمرانی
فرشته کونر
جعفر کوش آبادی
بیرنگ کوهدامنی
منوچهر کوهن
مرتضی کیوان
کودرز گرمروزی
محمود گودرزی
گناوه گوهرین
اردشیر لطفعلیان
شمس لنگرودی
مجید ماهان
جواد مخابی
محمدحسین مدل
فریدون مشیری
یداله مفتون امینی
رسان مقصدی
مرتضی میر
حسین منزوی
غفور میرزائی
نادر نادرپور
منوچهر نیستانی
بیوک نیک اندیش
اسغر واقندی
محمد وجدانی
ابراهیم هاشمی
سعید یوسف
غلامحسین یوسفی

منوچهر آتشی
هوشنگ ابتهاج
مهدی اخوان ثالث
مهدی اخوان لنگرودی
رضا استخریان
بیزن اسدی پور
صدرالدین الهی
مسعود امینی
سروش ایردی
همایون ایندیشه
حمشید برهمن
سیمین بهمانی
کیخسرو بهروری
فرح نیمی
فرنگ تورن
حشمت جزنی
محمدعلی جمال زاده
محمد حبیبیان
مهدی حمیدی شیرازی
پرویز خانقی
عباس درویشیان
جهانگیر دری
خلیل دوستخواه
محمدعلی دولتشاهی
علی دهباشی
سالومه رستم پور
مریم زیدی
احمد سخاورد
علیرضا سلطانی
فرامرز سلیمانی
کوروش سلیمانی
سعید سیادت
پرویز شاپور
محمدرضا شفیعی گدگنی
حسن شهری

۱۳۷۳ ش. = ۱۹۹۴ م.

انتشار چاپ اول کتاب «حافظ به سعی سایه» در قطع رحلی توسط انتشارات چشم و چراغ و توس، برگزاری شب شعر و سخنرانی درباره‌ی دیوان حافظ در شهر بابل، برگزاری شب شعر و سخنرانی درباره‌ی دیوان حافظ در لندن. انتشار چاپ دوم «حافظ به سعی سایه» در قطع وزیری توسط انتشارات چشم و چراغ، تهران. برگزاری شب شعر در سوئد، نروژ، و دانمارک.

۱۳۷۴ ش. = ۱۹۹۵ م.

سفر به ایالات متحده آمریکا و شعرخوانی و سخنرانی درباره‌ی دیوان حافظ در شهرهای برکلی، لوس آنجلس، دالاس، نیویورک، فیلادلفیا، سان دیه گو، سیاتل، گپ بیژن اسدی پور با «سایه» در اردیبهشت ماه در نیوجرسی. سفر به ایالات متحده آمریکا و شعرخوانی و سخنرانی درباره‌ی دیوان حافظ در شهرهای واشنگتن، بالتیمور، شیکاگو، سن خوزه، آکلاهاماسیتی. سفر به کانادا و شعرخوانی و سخنرانی درباره‌ی دیوان حافظ در شهرهای تورنتو و ونکوور. انتشار چاپ پنجم مجموعه‌ی شعر «آینه در آینه» در تابستان توسط نشر چشمه، تهران. برگزاری شب شعر و سخنرانی درباره‌ی حافظ در دانشگاه سوربن پاریس. انتشار شماره‌ی پنجم نشریه‌ی «دفتر هنر» ویژه‌ی «سایه» در اسفند ماه. انتشار «حدیث نفس» گپ بیژن اسدی پور با سایه در اسفند ماه.

۱۳۷۸

انتشار کتاب راهی و آهی (منتخب هفت دفتر شعر)، انتشارات سخن، ۱۳۷۸.

انتشار سیاه مشق [پنج]، کارنامه، ۱۳۷۸.

۱۳۸۵

انتشار کتاب تاسیان، کارنامه، ۱۳۸۵.